

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu
Broj: 00-72/22-8
EPA 447 XXVII
Podgorica, 22. jul 2022. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

Na osnovu čl. 69 i 162 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore sa 42. i 49. sjednice, održanih 20. maja i 22. jula 2022. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ O RAZMATRANJU GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O RADU DRŽAVNOG TUŽILAŠTVA I TUŽILAČKOG SAVJETA ZA 2021. GODINU I GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O AKTIVNOSTIMA NA SPROVOĐENJU I UNAPREĐENJU UPRAVLJANJA I KONTROLA U 2021. GODINI, SA PREDLOGOM ZAKLJUČAKA

Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore, kao matični Odbor, je na 42. sjednici, održanoj 20. maja 2022. godine, razmotrio **Godišnji Izvještaj o radu Tužilačkog savjeta i Državnog tužilaštva za 2021. godinu sa Godišnjim izvještajem o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola u 2021. godini**, koji je Skupštini Crne Gore dostavio Tužilački savjet.

- **Na osnovu održane rasprave, Odbor je informisan o sljedećem:**

U izvještajnoj godini **podnijete su krivične prijave protiv 10.742 poznata učinioca krivičnih djela**, i to: iz stvarne nadležnosti osnovnih i viših tužilaštava protiv 9.577 poznatih punoljetnih lica i 229 maloljetnih lica; dok je iz nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva podnijeto 936 prijava protiv poznatih punoljetnih lica.

Sa neriješenim prijavama iz ranijeg perioda protiv 2.340 lica, u radu Državnog tužilaštva, u 2021. godini, bilo je ukupno prijava protiv 12.853 poznatih punoljetnih lica.

U 2021. godini, osnovnim i višim državnim tužilaštvima, **podnijeto je 1.190 prijava protiv nepoznatih učinilaca krivičnih djela**, što je u poređenju sa prethodnom godinom više za 10,5%. Za krivična djela iz stvarne nadležnosti osnovnih državnih tužilaštava podnijeto je 1.157 prijava, dok su iz stvarne nadležnosti viših državnih tužilaštava podnijete 33 prijave. Specijalnom državnom tužilaštvu, u izvještajnom periodu, podnijete su prijave protiv ukupno 10 nepoznatih učinilaca krivičnih djela.

Odlučujući po krivičnim prijavama državni tužioci su odbacili 553 krivične prijave, otkriveno je 268 učinilaca krivičnih djela, ustupljeno je 28 prijava, dok je 499 prijava riješeno na drugi način.

Na kraju 2021. godine ostalo je 9.089 neriješenih krivičnih prijava po nepoznatim učiniocima ili za 2,89% više u odnosu na prošlu godinu, od čega kod viših državnih tužilaštava 359 prijave.

Kada je riječ o **strukturi podnosilaca krivičnih prijava**, Uprava policije podnijela je prijave protiv 6.381 lica; Uprava carina protiv 1 lica; inspekcije protiv 20 lica, drugi državni organi protiv 502 lica; oštećeni građani protiv 286 lica; NVO protiv 202 lica; pravna lica protiv 916 lica; fizička lica protiv 2.008 lica, dok su državni tužioci po sopstvenoj inicijativi formirali predmete protiv 197 lica.

U Državnom tužilaštvu, u izvještajnom periodu, **optuženo je ukupno 4.170 lica.**

Osnovna i viša državna tužilaštva, optužila su 4.017 lica, od čega su protiv 424 lica podignute optužnice poslije sprovedene istrage, protiv 266 lica neposredne optužnice, dok je protiv 3.327 lica podnijet optužni predlog.

Specijalno državno tužilaštvo je, u 2021. godini, optužilo 153 lica, od čega je protiv 141 lica podignuta optužnica poslije sprovedene istrage, protiv 1 lica neposredna optužnica, dok je protiv 11 lica podignut optužni predlog.

Postupajući po optuženjima osnovnih i viših državnih tužilaštava, sud je u 2021. godini donio odluke protiv 3.638 lica, od čega: protiv 3.426 lica ili 94,17% osuđujuće presude, protiv 102 lica oslobađajuće presude, protiv 30 lica odbijajuće presude, protiv 21 lica odlučeno je rješenjem o izricanju mjere bezbjednosti, dok su protiv 41 lica optuženja ustupljena, a protiv 19 lica obustavljena.

Na kraju 2021. godine ostalo je neriješeno optuženja protiv 3.535 lica, pa je u poređenju sa 2020. godinom zabilježen pad od 1,58%.

Po optuženjima Specijalnog državnog tužilaštva, sud je u 2021. godini donio odluke protiv 84 lica i to: protiv 83 lica ili 98,81% osuđujuće presude, dok je u odnosu na 1 lice odlučeno rješenjem – izricanjem mjere bezbjednosti.

Na kraju 2021. godine ostalo je neriješeno optuženja protiv 499 lica, što je u poređenju sa 2020. godinom više za 8,22%.

Državno tužilaštvo je u 2021. godini **odbacilo krivične prijave protiv 5.498 poznatih punoljetnih lica**, od čega: u nadležnosti osnovnih državnih tužilaštava protiv 4.730 lica, u nadležnosti viših državnih tužilaštava protiv 118 lica, a u nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva protiv 650 lica.

U izvještajnoj godini, **usljed nastupanja zastarjelosti krivičnog gonjenja, državna tužilaštva su odbacila 53 krivične prijave**, i to: 51 prijavu iz nadležnosti osnovnih i dvije iz nadležnosti viših državnih tužilaštava.

U radu je bilo **ukupno 597 pritužbi na rješenja o odbacivanju krivične prijave**, donijetih u nadležnosti svih tužilaštava u Crnoj Gori, od čega je: kod Vrhovnog državnog tužilaštva bilo 145 pritužbi, kod Višeg državnog tužilaštva u Podgorici 374 i kod Višeg državnog tužilaštva u Bijelom Polju 78 pritužbi.

Od ukupnog broja pritužbi na rješenja o odbacivanju krivične prijave 90 pritužbi je ocijenjeno kao osnovane, 478 pritužbi kao neosnovane, 22 pritužbe su ustupljene na nadležnost, dok je 7 pritužbi na kraju izvještajnog perioda, kao neriješeno, prenijeto u rad u narednu godinu.

Primjenom instituta odloženog krivičnog gonjenja, državni tužioci su u 2021. godini riješili predmete protiv 1.488 lica, i od osumnjičenih naplatili 520.850,00 € i uplatili ih u korist humanitarnih organizacija i javnih ustanova, dok je 506.767,67€ uplaćeno na ime naknade štete oštećenim.

U izvještajnoj godini državni tužioci **zaključili ukupno 296 sporazuma o priznanju krivice**, od čega 272 sporazuma sa fizičkim licima, 12 sporazuma sa pravnim licima i 12 sporazuma sa odgovornim licima u pravnim licima. U osnovnim državnim tužilaštvima zaključeno je 136 sporazuma, u višim državnim tužilaštvima 82, dok su Specijalni tužioci zaključili 53 sporazuma o priznanju krivice.

Sud je presudom usvojio ukupno 271 sporazum, od čega: 249 sporazuma sa fizičkim licima, 11 sporazuma sa pravnim licima i 11 sporazuma sa odgovornim licima u pravnim licima.

U 2021. godini državni tužioci u osnovnim i višim državnim tužilaštvima, donijeli su **naredbe o sprovođenju istrage protiv 510 lica**, od čega: u nadležnosti viših državnih tužilaštava protiv 276 lica, a u nadležnosti osnovnih državnih tužilaštava protiv 234 lica. Iz nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva, naredbe o sprovođenju istrage donijete su protiv 188 lica.

Uz istrage koje su ostale neriješene iz ranijeg perioda protiv 491 lica, državni tužioci su imali u radu ukupno istraga protiv 1.189 lica.

Nakon završene istrage, **postupak je obustavljen protiv 44 lica**, od čega: u nadležnosti osnovnih državnih tužilaštva protiv 19 lica, u nadležnosti viših državnih tužilaštava protiv 11 lica, dok je u nadležnosti Specijalnog tužilaštva postupak obustavljen protiv 14 lica.

Na kraju izvještajnog perioda ostalo je neriješenih istraga protiv 551 lica.

Specijalno državno tužilaštvo je u toku 2021. godine pokrenulo finansijske istrage u 25 predmeta, protiv 150 fizičkih i 6 pravnih lica i donijelo naredbu o proširenju finansijske istrage u 1 predmetu protiv 6 fizičkih i 5 pravnih lica.

Tokom finansijske istrage, specijalni tužioci su nadležnom sudu podnijeli predloge za određivanje privremenih mjera obezbjeđenja u 4 predmeta. Svi predlozi su usvojeni od strane Višeg suda u Podgorici.

Privremeno je obustavljena isplata novčanih sredstava kod svih poslovnih banaka u iznosu od 6.470.958,40 €. Privremeno su oduzeta novčana sredstava u iznosu od 4.340,00 €. Predlog za privremenu obustavu izvršenja novčane transakcije u iznosu od 134.174,79 €.

U izvještajnom periodu nije bilo trajno oduzete imovine.

Finansijske istrage su minimalno trajale 15 dana, a maksimalno šest godina.

U izvještajnoj godini **obustavljene su finansijske istrage protiv 4 lica**, dok je u odnosu na 2 lica Višem sudu u Podgorici podnjet zahtjev za trajno oduzimanje imovine.

Na kraju izvještajne godine ostale su u radu finansijske istrage protiv 12 lica.

U okviru mjera tajnog nadzora, u izvještajnoj godini, **državna tužilaštva su formirala 97 predmeta sa 114 mjera**, od čega je 110 mjera usvojeno i određeno naredbom sudije za istragu, dok su četiri predloga odbijena.

Na inicijativu Uprave policije predložene su 97 mjere, na predlog državnih tužilaca 17 mjera.

U izvještajnom periodu nije bilo predloga od ovlašćenih policijskih službenika za mjere iz čl.157 st. 2 Zakonika o krivičnom postupku. Takođe, nije bilo mjera koje je naredbom odredio državni tužilac na predlog ovlašćenog policijskog službenika.

Specijalno državno tužilaštvo formiralo je 24 predmeta za određivanje mjera tajnog nadzora. Sve predloge su inicirali službenici Uprave policije i sve su određene naredbom sudije za istragu.

Kada je u pitanju kriminalitet protiv poznatih punoljetnih lica o kojem se odlučivalo u stvarnoj nadležnosti osnovnih, viših i Specijalnog državnog tužilaštva, u 2021. godini prijavljeno je 7,50% više lica kao izvršilaca krivičnih djela u odnosu na prethodnu godinu.

U ukupnom broju prijavljenih učinilaca, organizovani kriminal čini 13,56%, visoka korupcija 77,67%, pranje novca 2,35%, terorizam 0,10%, ratni zločini 0,10%, dok je 6,19% ostalih krivičnih djela iz nadležnosti ovog tužilaštva.

U ukupnom kriminalitetu protiv nepoznatih učinilaca, u izvještajnom periodu podnešene su 23 prijave protiv neotkrivenih učinilaca teških i najtežih krivičnih djela.

U ukupnom kriminalitetu poznatih lica, **maloljetnički kriminalitet učestvuje u procentu od 2,13%**. U 2021. godini evidentirana su **133 maloljetna učinioca krivičnih djela**.

Pred državnim tužilaštvima i centrima bezbjednosti **primijenjena je 141 alternativna mjera** i to: u državnim tužilaštvima 117 alternativnih mjera, a u centrima/odjeljenjima bezbjednosti-CB/OB 24 alternativne mjere.

U izvještajnom periodu kod suda je bilo u radu predloga za izricanje krivičnih sankcija prema 156 maloljetnika, pa je sa neriješenim predlozima iz ranijeg perioda prema 54

maloljetnika, kod suda bilo u radu predloga za izricanje krivičnih sankcija prema 210 maloljetnika.

Sud je prema 132 maloljetnika izrekao vaspitnu mjeru, prema 1 maloljetniku izrekao kaznu zatvora, dok je prema 1 maloljetniku postupak obustavljen. Na kraju izvještajnog perioda kod suda je ostalo neriješeno predloga za izricanje krivičnih sankcija prema 76 maloljetnika.

U 2021. godini **disciplinski tužilac je podnio jedan predlog za utvrđivanje disciplinske odgovornosti državnog tužioca iz osnovnog državnog tužilaštva**, za teži disciplinski prekršaj - nedostavljanje podataka o imovini i prihodima u skladu sa propisima kojima se uređuje sprječavanje sukoba interesa, iz člana 108 stav 2 tačka 8 Zakona o Državnom tužilaštvu. Postupak je obustavljen jer je disciplinski tužilac odustao od optužbe prije završetka rasprave, shodno članu 124 Zakona o Državnom tužilaštvu i članu 50 Zakonika o krivičnom postupku.

Disciplinsko vijeće je u 2021. godini imalo u radu dva predmeta povodom utvrđivanja disciplinske odgovornosti dva državna tužioca iz osnovnog državnog tužilaštava, za teži disciplinski prekršaj - nedostavljanje podataka o imovini i prihodima u skladu sa propisima kojima se uređuje sprečavanje sukoba interesa, iz člana 108 stav 2 tačka 8 Zakona o Državnom tužilaštvu.

Disciplinsko vijeće je u jednom predmetu formiranom krajem 2020. godine, po optužnom predlogu disciplinskog tužioca, nakon sprovedenog postupka, utvrdilo odgovornost državnog tužioca za teži disciplinski prekršaj iz člana 108 stav 2 tačka 8 Zakona o Državnom tužilaštvu i istom je izrečena novčana kazna od 20% od zarade u trajanju od 3 mjeseca.

Tokom 2021. godine, jedan državni tužilac je, na osnovu odluke iz 2018. godine, bio privremeno udaljen od dužnosti vršenja tužilačke funkcije, do okončanja krivičnog postupka protiv imenovanog zbog krivičnog djela iz člana 252 stav 4 u vezi stava 2 Krivičnog zakonika Crne Gore.

Vezano za **pritužbe na rad državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava u pogledu zakonitosti rada**, tokom 2021. godine, Tužilačkom savjetu je podnijeto ukupno 107 pritužbi na rad državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava u pogledu zakonitosti rada, dok je 31 pritužba prenijeta iz prethodnog perioda, tako da je bilo ukupno u radu 138 pritužbi.

Na sjednicama Tužilačkog savjeta razmatrano je ukupno 82 pritužbi (52 pritužbi iz 2021. godine i 30 pritužbi iz ranijeg perioda), povodom kojih je utvrđeno sljedeće: 75 pritužbi je neosnovano, 3 pritužbe osnovane, dok je u 4 predmeta dato uputstvo za postupanje.

Na dan 31.12.2021. godine ostalo je neriješeno ukupno 67 pritužbi iz 2021. godine i jedna pritužba iz 2020. godine, pa je na kraju izvještajne godine ukupno neriješeno 68 pritužbi.

Komisija za Etički kodeks državnih tužilaca je u 2021. godini imala u radu 10 predmeta radi utvrđenja da li je ponašanje državnih tužilaca u skladu sa Etičkim kodeksom državnih tužilaca i to: devet zaduženih u 2021. godini i jedan prenijet iz decembra 2020.godine. Povodom tri inicijative Komisija je donijela mišljenje kojim je utvrdila da državni tužioc i nisu učinili povredu Etičkog kodeksa, dok je u dva predmeta utvrđena povreda Etičkog kodeksa državnih tužilaca. Na kraju 2021. godine, ostalo je u radu pet predmeta.

Nakon izjašnjavanja, Odbor sa (3 - glasa „za“, 3 - glasa „protiv“ i 1 - glas „uzdržan“) nije podržao Godišnji Izvještaj o radu Tužilačkog savjeta i Državnog tužilaštva za 2021. godinu sa Godišnjim izvještajem o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola u 2021. godini.

Odbor je nakon 42. sjednice, održane 20. maja 2022. godine, razmatranja i izjašnjavanja o Godišnjem Izvještaju o radu Tužilačkog savjeta i Državnog tužilaštva za 2021. godinu sa Godišnjim izvještajem o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola u 2021. godini, na 49. sjednici održanoj 22. jula 2022. godine, većinom glasova odlučio da predloži Skupštini na usvajanje sljedeći

P R E D L O G Z A K L J U Č A K A :

1. Ne prihvata se Godišnji Izvještaj o radu Tužilačkog savjeta i Državnog tužilaštva za 2021. godinu sa Godišnjim izvještajem o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola u 2021. godini, te s tim u vezi Odbor za politički sistem pravosuđe i upravu predlaže Tužilačkom savjetu da u predstojećem periodu pokuša da izmijeni i unaprijedi svoj rad i izvještavanje u pojedinim segmentima.
2. Neophodno je reformisati i unaprijediti metodologiju za izradu Godišnjeg izvještaja o radu Državnog tužilaštva kao i godišnji raspored poslova, na način što bi osim kvantitativnih, statističkih podataka trebao da sadrži više kvalitativnih analiza.
3. Neophodno je dostići mnogo veći bilans u podizanju optužnih akata u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala i visoke korupcije, te s tim u vezi sprovođiti radnje oduzimanja imovine stečene krivičnim djelom i imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, kao i u postizanju opipljivih rezultata u konkretnim slučajevima procesuiranja ratnih zločina. U vezi sa tim, potrebno je dodatno poraditi na unapređenju vještina tužilaca te ostvariti sveobuhvatnu saradnju kako međuinstitucionalnu tako i sa međunarodnim partnerima.
4. U cilju jačanja nezavisnosti, profesionalizma i integriteta državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava, neophodno je reformisati i dosljedno primjenjivati Pravila za ocjenjivanje državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava.

5. Potrebno je izvršiti detaljnu analizu dosadašnje prekomjerne primjene instituta sporazuma o priznanju krivice, te u vezi sa tim, shodno preporukama sadržanim u Izvještaju Evropske komisije poraditi na ograničavanju primjene navedenog instituta.
6. U pravcu jačanja finansijske nezavisnosti državno tužilačke organizacije, neophodno je preduzimati aktivnosti kroz efikasno planiranje i upravljanje budžetom. U tom dijelu, dodatno raditi na unaprjeđenju materijalnih i kadrovskih kapaciteta zaposlenih u Sekretarijatu Tužilačkog savjeta i informatičkim službama.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Momo Koprivica, predsjednik Odbora.

PREDSJEDNIK ODBORA
Momo Koprivica